

jasul, ha a kor érdekeitől külön-
valva, nem a létező hibák orvos-
lása, nem az érzelmek nemesíté-
se után törekszik." (Br. Eötvös
József)

Gál László költészete nem alja-
sul kedves játékká, mert minden
verse a mában, az egyes nemzete-
ket szörnyen tipró mában gyökere-
zik; amikor emberek értékét ko-
nyaméret, hajszín, az esetleges
nemi kiválasztódás meghatározta
származás, vér és ilyesfajta állati
járulékok alapján akarják meg-
állapítani, éghajlati elhelyezkedé-
sük és nem szellemi teljesítőképes-
ségük szerint; ebben a szegénytel-
jes multakhoz hülyülő korban, ami-
kor Vojvodinánk különféle vezé-
rek éljenzésének visszhangjától
borzong, ebben a mában Gál ver-
sekönyve üdítő italként hat, fel-
figyeltet, mint harsány kiáltás a
tisztább emberért, boldogabb, em-
berségesebb korszakért. Minden
verse szabadelvűségben szoronga-
tott magyar szó sikolya: eszmélé-
sért, levegőért.

Gál László balladai erővel jaj-
dul fel Dévényért, a fajtörvényért,
a nyomorgókért, a kis nemzetek
egét sötétítő német fellegért; a
Mussolini zsoldosa, Francó gyil-
kolta spanyol asszonyokért, gyer-
mekekért; harcra a nemzeiségi
békéért, a megértésért, mindenért
ami egy tiszta emberségű mai hu-
manistát felháborodásra és állás-
foglalásra készít.

Talán egy-két verssorán még
megérzik az Ady életének alko-
nyén lázas Pest hatása; formái
nem előre eltökélt, bilincsbeverő
versformák, mégis új hang és köl-
tői hang Gál László hangja, a
nyúlás, cukrozott vajdasági ver-
szöngemények halmazában. Sok az
ötlet is Gál egyik-másik versében.
Am ott ahol megkevesbedik az
ötlet és a szív veszi át a szót, ott
igazán egyszerűek és szépségesek
a versei.

Azonban két verse miatt óvást
kell emelnünk. A „Tilalomfa“ és
a „Karácsony 1936“ című versei-
ért. Éppen a haladó értelem nevé-
ben, a megtéveszteni nem akaró

költő jóhiszemű tevedését kell itt
megállapítani. Hogy is mondja
Bálint György? (Jégtáblák, köny-
vek, koldusok, 1937.) A szamarat
és az asztalt nem szabad össze-
téveszteni, mivel hogy mind a
kettőnek négy lába van. A nép-
társak és az eszmetársak közösség,
az érdekeik irányában vezetettek
és az érdekeik ellen kényszerítet-
tek népközössége mást és mást je-
lent. Ezt Gál Lászlónak is figye-
lembe kell vennie, ha a legíza-
sebb aktualitásában legmegragá-
zóbb verseket írja is ma magyar
nyelven Vojvodinában.

Laták István

Krónika

— Churchill választói előtt be-
számolót mondott, amelyben éle-
sen támadta Chamberlain politi-
káját és jással vádolta, hogy
Chamberlain már az osztrák An-
schluss óta folyton ezt hangoztat-
ja, hogy Európában most minden
rendbe jön és amióta Chamberlain
bizakodik és bizakodásához igazi-
títja a politikát, Európában min-
den rosszabbra fordult.

— Az Északamerikai Magyarok
Demokratikus Szövetségének, Or-
szágos Végrehajtó Bizottsága, Chi-
cago, III — megtartott negyedévi
gyűlésén elhatározta, hogy meg-
hívja egy északamerikai előadási
körútra Gróf Károlyi Mihályt és
ha ez lehetetlen volna, akkor
Gróf Andrassy Katinkát, Párizs-
ból. A körút amelynek keretébe
lenne szervezve minden fontos
magyarlakta gócpont, Kanadát be-
levéve, az északamerikai demok-
ratikus erő további megerősíté-
sét szolgálná ezzel a tervbe vett
körúttal kapcsolatban. A központi
titkárság már érintkezésbe is lé-
pett Károlyi Mihállyal.

— Az angol parlament 135 szava-
zattal 123 ellenében elvetette a
munkáspárt azon indítványát,
hogy a 16 éven aluli gyermekek-
nek tiltsák be a bányamunkát.

— Az Északamerikai Demokrati-
kus Szövetség a következő távirat-
tot küldte Roosevelt elnöknek egy
nappal azelőtt, hogy az elnök ma-
ga is kijött egy elítélő nyilatkozat-
tal, bejelentve azt, hogy visszahí-
vatta az Egyesült-Államok nagy-
követét, Wilsont, Berlinből. A tá-
virat szövege a következő volt:
Hon Franklin D. Roosevelt,
The White House,
Washington, DC.

Az Északamerikai Magyarok De-
mokratikus Szövetsége a 150 ezer
kollektív tagja nevében kéri az
Elnök urat, hogy az Egyesült
Államok azonnal szakítsa meg a
diplomáciai és kereskedelmi kap-
csolatokat Hitler Názi kormányá-
val. Mi hisszük azt, Mr. Roosevelt,
hogy ön mint a legkimagaslóbb
vezetője és vezére a demokratikus
eszméknek az egész világon, fel-
emeli tiltakozó szavát mostan
azon tömegmészárlások, üldözések,
gyújtogatások ellen, amit a Názi
kormány jóváhagyásával folytat-
nak a zsidó, katolikus és re-
formátus vallású tömegek ellen.
Mi hisszük azt, hogy eljön az
idő, amikor az emberiség szent
nevében, önnek Elnök urnak fel-
 kell emelnie tiltakozó szavát,
ezen őskori barbárságok ellen.
Ugyanakkor kérjük, hogy most
időszerű az Egyesült Államok ré-
széről, ha azonnal megszakítja a
diplomáciai és kereskedelmi esz-
köttetést Hitler gyilkos kormá-
nyával.

Öszinte tiszteléssel.

Rev. Grass A. László, központi el-
nök — Kiss József, központi titkár.

Megjegyzés:

Roosevelt elnök a Fehér Házból
elismerte a választott ezen távira-
tunkra és 12 órával később kijelen-
tette a világnak hogy az Egyesült
Államok németországi nagyköve-
tét, Mr. Wilsont visszahívja Be-
rlinből. Másnap pedig bejelentette
az Elnök még azt is, hogy a ke-
reskedelmi kiküldöttet is vissza-
hívták Berlinből.

— Az utóbbi időben a német új-
ságok vadul támadják a Szoviet-
unióban fenálló munkafeltételeket

cáfolva az orosz híreket. Különö-
sen tagadják azt, hogy Orosz-
országban már 11 éve 7 órás mun-
kanap van és, hogy minden ható-
dik nap szabad. Tagadják azt is,
hogy az utolsó négy évben Orosz-
országban az átlagos munkabér
megnégyesződött. A német új-
ságok fő érve az, hogy Németország-
ban a fejlett gazdasági körülmé-
nyek mellett a hatvanórás mun-
kahét ellenére sem lehetséges sza-
bad vasárnapot adni; hogy be-
 kellett tiltani minden munkabé-
remést, sőt 21%-kal kellett csök-
kenteni a munkabéreket, hogy a
gazdasági követelményeknek eleget
tegyenek. Ugyanígy cáfolják a né-
met újságok azt a — szerintünk
lehetetlen hírt, hogy Oroszország-
ban 1933 óta négyszereznyi vaj-
hatszorosnyi tojás, mégegyszer-
annyi szövet kerülne fogyasztásra.
De ugyanakkor panaszkodnak a
Németországi közellátás nehézsé-
geire, amelynek következményei
könnyörtelenül jelentkeznek: a húsz
és harminc évjáratok 60%-a a
sorozáson alkalmatlannak bizo-
nyult az elégtelen zsír és fehérje
fogyasztás miatt.

— Az USA és a Szovjetunió kö-
zötti kereskedelmi forgalom állan-
dóan nő. Az USA kivitele Orosz-
országba 1937-ben 43 millió dollár
volt, 1934-ben 15 millió. Az orosz
bevétel Amerikába ugyanezekben
az években 31 ill. 12 millió. Az
amerikai sajtó a politikai közle-
déssel egyidejűleg a gazdasági
kapcsolatok további kimélyítésé-
ről ír.

— Az olasz katonai kiadások
1939-re a költségvetés több mint
egyharmadát teszik ki.

— A JRZ választási győzelmé-
nek hírére a németországi börzé-
ken a jugoszláv papírok hatalmas
áremelkedést értek el.

— Sanghaj lakossága között
gyűjtési akció indult meg a fel-
szabadításért folytatott harc tá-
mogatására. A befolyt tíz millió
dollárt a napokban adták át Csang
Kai Seknek.